

Oversigt over potentielle strategiske mål til strategi 2021-2026

Sammen giver vi flere børn og unge et ståsted

A. Etablering af nye kredse	2
1. Etablering af nye kredse.....	2
2. Uddannelse af nye voksne og nye ledelser	3
B. Fokuseret tilgang til eksisterende kredse	4
3. Rekruttering af puslinge, tumlinge og voksne	4
4. Fastholdelse af medlemmer.....	5
5. Styrkelse af ledelsen (både kredsledelsen og bestyrelsen)	5
6. Målrettet uddannelse til ledere	6
C. Organisering	7
7. Vores struktur med netværk og landsdele	7
8. Organiseringen af kredsens bestyrelser og de administrative opgaver	7
9. Styrket indsats omkring lokale rammevilkår og støttemuligheder for kredse	8

A. Etablering af nye kredse

Vi skal give flere børn og unge mulighed for at møde FDF, hvor der ikke er FDF i dag, og derfor vil vi skifte gear. Vi ønsker at skabe en kultur for at starte nyt. Det skal være et fællesmål i FDF at starte nye kredse. Kredse, landsdele og landsforbund skal være ærgerrige efter, at så mange børn og unge møder FDF og vores formål som overhovedet muligt. Vi skal blive klogere på, hvordan man ændrer kultur, og hvordan man motiverer frivillige til at gå nye veje og starte nyt. Vi kan sagtens finde masser af start-up-succeser i erhvervslivet og teoretisk viden om dette, men vi mangler nyere viden om, hvordan man gør det i en frivillighedskontekst.

FDF har gennem årene haft forskellige initiativer og resultater for at arbejde proaktivt med at starte nye kredse. Nogle har haft levetider på tre år, andre på 117. Det understøtter blot deisen om, at det er vigtigt kontinuerligt at arbejde for en kultur, som fordrer kredsstart. Vi skal dog mere end ti år tilbage, før der var en målrettet indsats i landsforbundet på det område. Erfaringerne er blandede, og flere ting har ændret sig både i FDF og i frivillighedskulturen siden da, og derfor skal vi vise mod til at gå nye veje henimod at give flere børn og unge et ståsted

1. Kredsstart

Landsforbundet består af selvstændige kredse. Hver enkelt kreds har sin egen kultur, der udspringer af de forudsætninger, der er i det enkelte sogn og den by, hvor kredsen er. Nogle kredse ligger i byen med mange fritidstilbud, andre på landet med få. Nogle kredse har mange unge ledere, andre kredse har mange ledere med lang historie i FDF eller ledere, der er kommet med som forældre. Nogle kredse har et stort kredshus, en hytte og måske et orkester, andre kredse bor i sognehuset eller er matrikelløse. Nogle kredse ligger i en kommune, hvor der gives høje tilskud, andre kredse er udfordret på økonomi. Der er kort sagt utallige måder at være kreds på. Det gælder både nye og gamle kredse, og derfor er der heller ikke én rigtig måde at starte nye kredse på.

Når vi sætter fokus på, at langt flere børn og unge skal møde FDF, skal vi også være bevidste om, at anledningen til at starte nye kredse kan variere meget. Anledningen kan være en by eller et geografisk område uden nogen FDF-kredse. Det kan være områder i byer, der udvikler sig med mange tilflyttere og dermed mange børn. Det kan være steder, hvor der er eksisterende fællesskaber, der kan løfte en ny kreds osv. Vi vil som landsforbund være optaget af og have en undersøgende tilgang til disse "anledninger", der kan være det ophæng, der gør det muligt at starte en ny kreds. Vi ønsker at fastholde sognetilknytningen og vores fundament som et folkekirkeligt børne- og ungdomsarbejde, og vil have et fokus på at starte kredse op i flere sogne.

Vi ved, at det er et stort arbejde at opstarte en kreds, og det er nødvendigt med landsforbundets understøttelse i en startperiode. Det kræver erfaringsmæssigt konsulenthjælp fra landsforbundet at komme godt i gang med både fokus på indhold og mere formelle områder. Men også et fokus på at understøtte de frivillige i at lave en bæredygtig kredsmodel, lige præcis i den kontekst der startes kreds op i. I de sidste år er der udarbejdet flere metoder på baggrund af aktuelle kredsstarter. Der er også erfaringerne fra arbejdet med Hele

Danmarks Familieklub, som vi kan trække på. Der er altså gode erfaringer at stå på, men skal vi for alvor lykkes med etablering af flere kredse, ønsker vi at landsforbundet blive dygtigere til at understøtte kredsstarten, det gælder både frivillige og ansatte.

Landsforbundet skal have et særligt fokus på at lette det administrative og formelle setup, der kræver megen energi af alle kredse, men for nystartede kredse kan opleves som nærmest uoverstigelige forhindringer i forhold til det egentlige, nemlig at flere børn møder FDF.

At starte ny kreds kræver en god portion risikovillighed. Det er forventligt, at ikke alt lykkes, men vi skal som landsforbund have mod til at have en legende tilgang også på dette felt. Vi skal styrke en kultur, hvor flere har lyst til at starte nyt, og hvor det er muligt at tænke stort og udfolde sine største FDF-drømme – også selvom disse ikke nødvendigvis ligner det, vi har tradition for. Nye kredse giver mulighed for at afprøve nye måder at møde børn og unge med evangeliet og – helt i Thornøes ånd – finde på nye aktiviteter eller organisationer.

2. Uddannelse af nye voksne og nye ledelser

En del af det støttesystem, vi skal have til nystartede kredse, er særlige uddannelses tilbud omhandlende de udfordringer, man møder i opstarten af kredsen.

Helt nye ledere og bestyrelser, der er midt i en kredsstart, skal klædes på, så de lærer FDFs ambition, formål og pædagogik at kende. Formelle krav til administration af en kreds, hvad enten det er FDFs egne eller lovgivning, er ikke nødvendigvis noget, der ligger på ryggraden af kredsopstartere, og der skal derfor laves særlige uddannelsesforløb om dette.

At starte en ny kreds er også at starte en ny organisation. At stå i spidsen for dette kalder på viden om, hvordan man skaber gode relationer og en god kredskultur. For nogle ledere er dette noget, der falder helt naturligt, for andre kræver dette ny viden og øvelse. Landsforbundet skal have fokus på forskellige måder, man kan understøtte en ny kredsledelse. Det kan være særlige kursustilbud, mentorordninger, hjælp fra ansatte mv.

Vi vil qua vores viden fra de seneste kredsstarter, kurset “ny leder i FDF” og ikke mindst vores erfaringer fra Hele Danmarks Familieklub – om det at starte og skabe netværk i en ny by – udvikle et nyt fokus på de voksne, der kommer til udefra og skal være med til at starte en kreds, herunder understøtte en generel forståelse for foreningslivet og dets opbygning.

B. Fokuseret tilgang til eksisterende kredse

Når flere børn skal møde FDF, skal der også være fokus på, hvordan der kommer flere børn i de eksisterende kredse, og på, at kredse skal have en hvis størrelse for at kunne tilbyde bæredygtige fællesskaber for både børn og voksne. FDF er drevet af engagement og frivillighed, men også bare af, at det skal være sjovt at være med.

Det fylder i alle kredse, store som små, at have kapacitet nok til både at løfte FDFs formål og ambition, men også at få løftet de mange praktiske og administrative opgaver, der hører med i en almindelig kreds.

Som FDFere er vi vant til, at ikke alle opgaver er lige sjove, men nødvendige for, at kredsen fungerer – men nogle gange kan en kreds havne i en ond spiral, hvor det er svært at få øje på de sjove opgaver, og hvor det "trælse" kan overskygge de gode oplevelser og det gode fællesskab.

Vi ønsker at landsforbundet har fokus på, hvordan vi understøtter eksisterende kredse i at give flere børn og unge et ståsted.

Mange kredse går frem eller fastholder et stabilt medlemstal, vi ønsker at kredse som disse skal være med til at række ud efter nabokredse, der har brug for hjælp – vi skal være fælles om, at børn kommer til FDF og bliver en del af fællesskabet. Samtidig skal vi turde sige til hinanden, at der er kredse, der går så meget tilbage, at de ikke findes inden for få år, hvis ikke de tager imod hjælp og selv vil arbejde med den udfordring. Dermed mister børn og unge en mulighed for at få et ståsted i det område. Der skal arbejdes på et setup, hvor omkringliggende kredse og landsdelen er en aktiv del af støtten til kredse i tilbagegang

Sidst, men ikke mindst er der kredse, som sagtens kunne være større, end de er i dag. De skal også have tilbud om en målrettet hjælp til at udvikle sig, så de kan byde flere børn og unge velkommen i fællesskabet.

3. Rekruttering af puslinge, tumlinge og voksne

D Vi vil have børn med i FDF fra starten af deres fritidsliv og vi ønsker derfor at rekruttere flere indskolingsbørn. Det er i skolestarten, at børn starter op med at gå til fritidsaktiviteter, og her skal FDF gøre sig "lækre" og tilbyde et fritidsliv, der ikke bygger på en enkelt aktivitet, men i stedet bygger på et stærkt fællesskab med et dannesperspektiv og tilbud om et ståsted. FDFs opgave er her at sælge en ide og ikke kun en aktivitet.

Det er uden tvivl vores styrke, at vi giver plads til alle børn, og at man i FDF ikke skal melde sig til kun én enkelt aktivitet, men i stedet kan møde og blive udfordret af et spektrum af aktiviteter og ikke mindst møde voksne med noget på hjertet. FDF har helt sikkert noget at tilbyde til moderne familiers børn, kommende puslinge og tumlinge, men vi skal være undersøgende på, hvordan vi gør dette bedst. Vi står på 117 års tradition for at møde børn med tidssvarende aktiviteter og evangeliet, og vi skal som landsforbund understøtte kredse i at bygge videre på denne tradition, således at vi appellerer til moderne børn og bliver førstevalg for børn i puslinge- og tumlingealderen.

I et landsforbund, hvor børn møder voksne med noget på hjerte, er der nødt til at være et kontinuerligt fokus på rekruttering af voksne ledere, og hvordan vi lykkes med at lave gode voksenfællesskaber i kredsene.

Kredsene skal understøttes i, hvordan de får fat i nye voksne, hvordan de åbner voksenfællesskabet i kredsen op, og samtidig skal de nye voksne klædes på med viden jvf. afsnittet "Uddannelse af nye voksne og nye ledelser".

Overgangen fra ung til leder har altid været en akilleshæl i FDF. Vi er supergode til at opbygge stærke seniorfællesskaber på landsplan via landsforbundsarrangementer for seniorer, men knap så gode til at lave en overgang fra "seniorlivet" i landsforbundet til "lederlivet" i kredsen. Dette er ikke et nyt fænomen, faktisk er det noget, vi i FDF har talt om, så længe der har været seniorarrangementer. Derfor er tiden kommet til at gøre noget andet, hvis vi vil noget andet. Landsforbundet skal udvikle et nyt setup, der på den ene side fastholder den fastholdelseskraft, der er i senioraktiviteterne, men på den anden side skaber en naturlig overgang til lederfællesskabet i kredsen.

4. Fastholdelse af medlemmer

Et fokus på flere medlemmer i FDF, betyder også at vi skal fastholde de medlemmer vi har, og gøre det muligt at komme tilbage, hvis man i en periode har forladt FDF. Vil ønske at et løbende fokus på fastholdelse i dialogen mellem FDFs ansatte og kredsen. Fastholdelsesrapporten peger bl.a. på emner som progression og kvalitet i møderne, som skal indarbejdes i uddannelsen af kredsenes ledelse. Det er afgørende, at et fokus også er at have et stabilt voksenfællesskab og plads og mulighed for, at unge ledere kan blive ved med at lave FDF.

5. Styrkelse af ledelsen (både kredsledelsen og bestyrelsen)

Ledelsen er helt central for udviklingen af kredsen. Der er brug for uddannelse af og sparring til kredsenes ledelse med et fokus på rekruttering af ledelseskompetencer. Vi har i dag gode moduler, der udbydes til kredslederen. Dem skal vi have organiseret og implementeret som et tilbud over hele landet. Samtidig vil der være ledelser, der har mere brug for ledelsesmæssig sparring for at sætte en retning for kredsen. Landsforbundet vil stille skarpt på, hvordan vi styrker den lokale ledelse, og på, hvordan vi styrker samarbejdet mellem kredsledelsen og bestyrelsen.

For at styrke kredsledelse og bestyrelse i at fastholde den strategiske retning skal landsforbundet styrke kvaliteten i ledelsesinformation til kredsen. Vi har i dag en meget udbygget kredsservice på FDFs hjemmeside, men der er brug for mere målrettet og aktuel information og vejledning direkte til kredsen. Ligeledes kunne der med fordel laves målrettede datatræk til kredsen, der kan understrege de potentialer eller udfordringer, der er for den enkelte kreds. Generelt er der behov for et fokus på, hvordan kredsledelse og bestyrelse bedst muligt kan gøre brug af den hjælp, der findes centralt.

6. Målrettet uddannelse til ledere

I FDF vil vi give flere børn og unge et ståsted og er ambitiøse med, hvordan vi gør det. Krumtappen er, at vi har dygtige ledere, der til hvert eneste børnemøde møder børnene med FDFs ambition og viser, at de har noget på hjerte. Derfor er det en af de vigtigste strategiske opgaver for landsforbundet at sætte sig i spidsen for lederuddannelse af høj kvalitet.

Der har igennem en del år været arbejdet med at udvikle FDFs grundlæggende lederuddannelse, men implementeringen af denne er ikke i hus endnu. Vi skal se på det organisatoriske setup, der er nødvendigt for, at vi lykkes med at lave et målrettet uddannelsesforløb for alle ledere og seniorer i FDF.

Vi vil i landsforbundet kigge materialet igennem endnu engang og lave de nødvendige strategiske og organisatoriske ophæng, der er nødvendige for at lykkes med implementeringen.

C. Organisering

Den nuværende struktur for FDF (kredse – netværk – landsdele) blev vedtaget i 2000. Siden dette er der sket en del, både i FDF, men også omkring os. Kommunalreformen i 2007 har betydet, at der ikke er sammenhæng mellem kommuner og landsdele, en øget digitalisering har betydet, at det er blevet lettere at arbejde på tværs af landet, den øgede urbanisering gør, at der er forskel på at lave FDF i en stor og i en lille by. Vi kan konstatere, at netværk og landsdele fungerer varierende. Vi har på kreds niveau i FDF en helt særlig organisering med både en bestyrelsesformand og en kredsleder som leder af kredsen – en organisering, der er atypisk i det danske foreningsland, og spørgsmålet er, om dette er en styrke eller svaghed for FDF-kredsene. Der er derfor behov for at kigge på, om vores organisering understøtter FDFs kredse og vores ønske om at give flere børn og unge et ståsted.

7. Vores struktur med netværk og landsdele

Vi ønsker at FDFs struktur og organisering understøtter at vi bliver flere medlemmer.

Jf. FDFs vedtægter er det landsdelenes opgave

- at gennemføre varieret lederuddannelse i landsdelen.
- at gennemføre arrangementer, som naturligt kan arrangeres på landsdelsniveau.
- at inspirere til løbende debat af arbejdet i FDF og herunder debatsætte dagsorden til landsmøde og landsdelsmøder.
- At støtte kredse og netværk i at føre ambition, udviklingsmål og landsmødevedtagelser ud i livet.
- At sikre netværkssamarbejde i landsdelen, så ingen kredse står alene med deres kredsudvikling.
- At understøtte ungdomsdemokratiet i landsdelen.

Landsdelene er således givet en vigtig opgave med at understøtte FDFs strategier og ikke mindst det arbejde, der foregår i kredsene, og dermed også ønsket om, at vi sammen skal give flere børn og unge et ståsted. Vi kan konstatere, at netværk og landsdele fungerer meget varierende, og særligt opgaven med at gennemføre lederuddannelse foregår med stor variation og giver anledning til bekymring for, om alle ledere i FDF har adgang til lederuddannelse. En justering af FDFs struktur og landsdelenes opgaver er derfor tiltrængt. Udviklings- og implementeringsmæssigt er FDF afhængig af en stærk og ensartet struktur.

Landsforbundet vil i gang sætte en strukturanalyse og -evaluering med inddragelse af landsforbundets kredse og landsdele. Evalueringen/analysen skal danne baggrund for en debat i landsforbundet om en eventuelt ny struktur. Analysen skal på baggrund af den effekt, strukturen fremadrettet skal skabe, afdække, hvorvidt der kun er brug for justeringer eller mere radikale ændringer.

8. Organiseringen af kredsens bestyrelser og de administrative opgaver

Flere steder opleves forholdet mellem kredsleder og bestyrelsesformand ikke tidssvarende. Mange kredsledere løfter i dag en stor opgave i at uddanne bestyrelsesformanden til sit hverv. Det forekommer, at det er kredslederen, der leder bestyrelsesformanden, og ikke

omvendt. Generelt oplever kredsene, at der er mange administrative opgaver. Landsforbundet har allerede nedsat en gruppe, der skal se på, om det er muligt at lette kredsenes administrative opgaver, men der er også behov for at se på fordele og ulemper ved, at kredsene er organiseret med både et lederråd og en bestyrelse, og om de nye vedtægter for årsmøder giver anledning til en ændring i kredsens formelle organisering. Vi skal have en undersøgende tilgang til, hvordan kredsens organsering understøtter FDFs ambition og ønsket om, at flere børn møder FDF, ligesom vi skal være nysgerrige på, om denne organisering vanskeliggør opstart af nye kredse.

Generelt er der behov for en afdækning af, hvilke andre muligheder, der kunne være – vel og mærke muligheder, der fastholder et stærkt demokrati og forældreengagement i den enkelte kreds. Derfor kunne det undersøges, hvilke rammer vi har mulighed for at rykke ift. almindelig foreningspraksis. At en forening blot har én leder – og ikke to – er jo ikke unormalt.

9. Styrket indsats omkring lokale rammevilkår og støttemuligheder for kredse

Vi kan konstatere, at der er meget stor forskel på de rammevilkår, der er for foreningsarbejdet på tværs af kommuner. Presset økonomi og forskellige politiske holdninger til den lokale udmøntning af folkeoplysningsloven betyder, at der er stor forskel i vilkårene for FDF-arbejde fra kommune til kommune. De idébaserede foreninger har altid kæmpet med idrætsforeningerne om den politiske og økonomiske opmærksomhed.

Over år har idrætsforeningerne samlet sig i større paraplyforeninger og kan med meget større kraft end DUF sætte en dagsorden, både kommunalt og landspolitisk. Det er derfor vigtigt, at FDF både nationalt via DUF og i de lokale samråd styrker vores interessevaretagelse. Landsforbundet løfter i forvejen dette felt i forhold til DUF, men der er brug for et øget fokus på interessevaretagelsen i kommunerne via blandt andet de lokale samråd.